

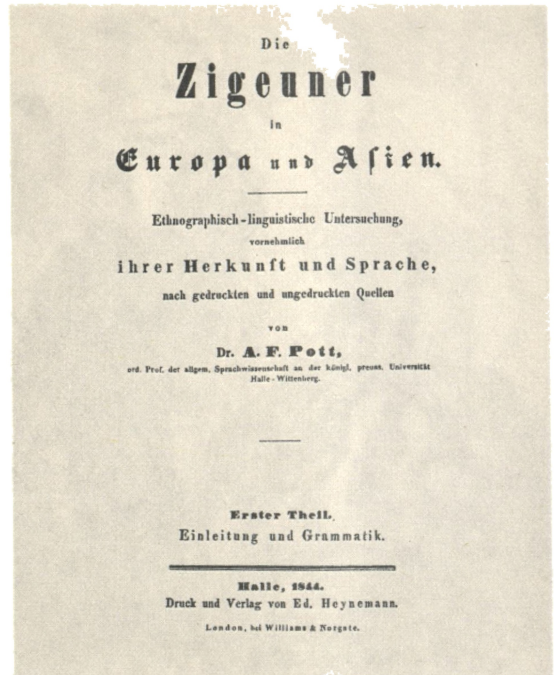

Август Фридрих Пот

Страните, които притежават колонии, се опитват да изпратят ромите там. Подобна мярка обмислят и френските революционни власти в края на XVIII в., но поради продажбата на Луизиана (дн. в САЩ) и поради съпротивата на някои местни служители те не са осъществени. Крайни мерки са прилагани в Холандия (първата половина на XVIII в.) и в Дания (до средата на XIX в.). В тези страни е устройван лов на роми и човешки същества са избивани като дивеч.

Впрочем повечето от тези закони се оказват неприложими на практика. Да се изпълнят предписанията струва прекалено скъпо. Невъзможно е ромите да бъдат прогонени, щом присъствието им е забранено и в съседните страни. Те се укриват в труднопроходимите местности край границите. Разпокъсаността на държавите им позволява бързо да преминават на територия, където преследвачите нямат право да действат. Покровителството на влиятелни феодали, гостоприемството на селяни и граждани, нежеланието на съдиите да прилагат безчовечните мерки превръщат законите в лист хартия.

Друг подход, прилаган спрямо ромите, са опитите за асимилация. Многократно, между XVI и XVIII в., в Испания са издавани закони, които задължават ромите да прекратят чергарството, да усвояват занаяти и да ги практикуват на определено място. През

Книгата на А. Ф. Пот „Циганите в Европа и Азия“

XVIII в. са направени опити за разселване на ромите с цел премахване на техните обособени квартали в градовете.

Масшабен опит за асимилиране на ромите е направен в Австрийската империя при управлението на Мария-Терезия. През 1758 г. излизат серия декрети, които задължават ромите да се откажат от чергарството, да се захванат със земеделие и занаяти, да се заселят на постоянно място. През 1773 г. са забранени браковете между роми, децата им се отнемат за възпитание в други семейства. Забранени са езикът им, традиционното облекло и самото им име – те се превръщат в „нови унгарци“. Тази политика на просветената монархия продължава и при наследника на Мария-Терезия Йосиф II до смъртта му, но нарастващата абсурдност на забраните (например да се спи под палатка) говори за неуспеха на начинанието.

Русия и Османската империя представляват изключение: там няма опити за изгонване или преследване на ромите по етнически и расови причини. Все пак през 1775 г. в Русия се въвеждат паспорти, които са опит за ограничаване движението на ромите. Столицата Санкт Петербург е забранена за тях. Пропада и опитът да ги превърнат в земеделци чрез безплатно предоставяне на земя и добитък в освободените от татари и турци земи.

Османската данъчна система облага ромите с джизие, поголовен данък, събиран от немкюсюлманите независимо от тяхното вероизповедание. Когато през XIX в. се създа-